

Kruislingse elasticiteit en het inkomens- en substitutie-effect

Als twee goederen substituten voor elkaar zijn is normaal gesproken de kruislingse elasticiteit positief. Immers als het ene goed stijgt in prijs zullen de consumenten meer van het substituum gaan kopen.

Maar er zijn uitzonderingen op deze regel. Om deze uitzondering goed te begrijpen moet je een onderscheid maken tussen het substitutie-effect en het inkomenseffect van een prijsverandering.

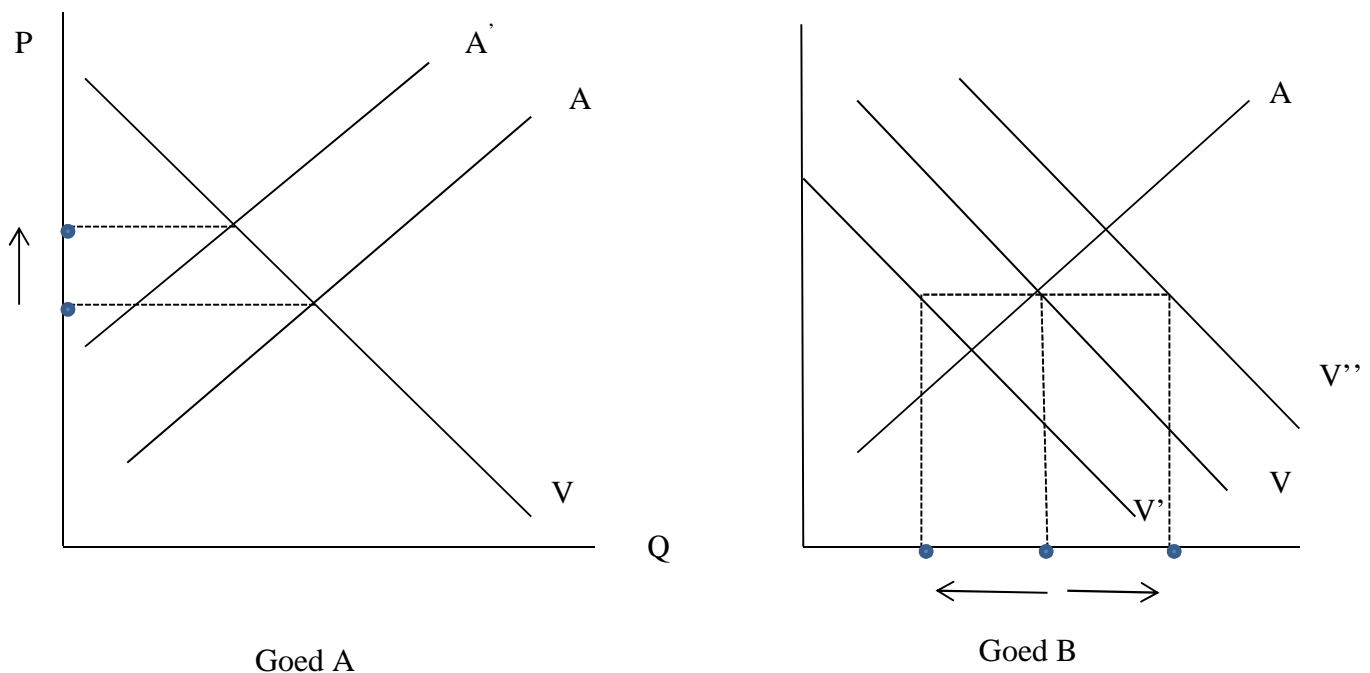
Stel goed A wordt duurder en goed B is een substituum. Twee effecten zullen er plaatsvinden:

1. De consument gaat minder van goed A kopen en meer van goed B.
2. Het reële inkomen van de consument wordt lager waardoor hij van zowel goed A als goed B minder gaat kopen.

Normaal gesproken is het substitutie-effect groter dan het inkomenseffect. Dit betekent dat normaal gesproken de vraag naar goed B zal stijgen.

Maar het is natuurlijk mogelijk dat het inkomenseffect groter is. In dat geval zal de vraag naar B dalen.

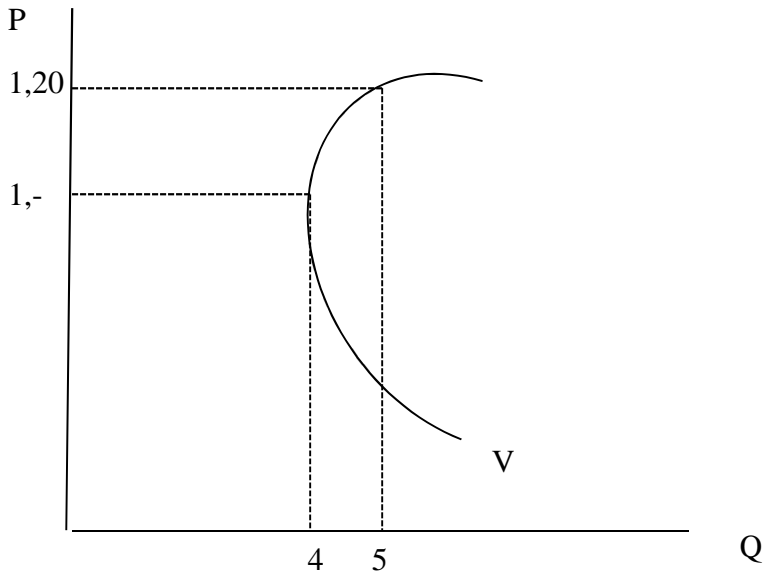
We kunnen het een en ander met behulp van grafieken toelichten:



Goed A stijgt in prijs door een daling van het aanbod. Goed B is een substituum. Als het substitutie-effect groter is verschuift de vraagcurve naar rechts. Als het inkomenseffect groter is verschuift de vraagcurve naar links.

Een Giffen-goed is een inferior goed met een groot inkomenseffect.

Stel goed A is een inferior goed. Stel vervolgens dat de prijs van goed A toeneemt. Als een groot deel van het inkomen wordt uitgegeven aan goed A en de prijs van A wordt hoger neemt het reële inkomen aanzienlijk af. Omdat goed A inferior is zal er meer gekocht worden van A bij een lager inkomen. De gevraagde hoeveelheid van goed A zal dus stijgen.



Voorbeeld:

Je hebt per week € 6 te besteden. Je koopt iedere dag een broodje van € 1 alleen op vrijdag koop je een luxe broodje van € 2. De gewone broodjes zijn inferior.

Op een dag worden de inferieure broodjes duurder, namelijk € 1,20. Je reële inkomen is gedaald. Je besluit voortaan slechts de inferieure broodjes te kopen. Je koopt nu vijf dagen per week een broodje van € 1,20.